

Učitel geografie a jeho profesní rozvoj

Petr Knecht

Profesní rozvoj: cesta k úspěšné kariéře

Po této přednášce budeme schopni:

- Vysvětlit, proč je profesní rozvoj učitele důležitý a nezbytný.
- Pojmenovat příležitosti k profesnímu rozvoji, které jsou učitelům k dispozici.
- Zdůvodnit, proč může být výzkum geografického vzdělávání jednou z dalších cest k profesnímu rozvoji učitelů.

Co je zeměpisu nejčastěji vytýkáno?

- Učení se triviálním faktům vzdálených realitě
  - Učení se o mapách bez jejich užití v reálných situacích
  - Nedostatečná náročnost
  - Nuda, monotónnost („Zeměpis žáky nebaví!“)
  - Nedostatečná propojenost se životem
-

Kde je problém???

„To mě donutilo si uvědomit, že je prostě obecná pravda, že to, jak se zeměpis učí, je prostě nuda.“ (Daniel)

„Učitel jede starou dobrou frontálku.“ (Filip)

„Pro učitelku bylo zřejmě rozhodující, jestli je ve třídě pořádek a jestli se ta hodina nějak přežije.“ (Daniel)

Jste v tom sami...

„Hodiny jsem asi mohl udělat více zábavné, atraktivnější.“ (Aleš)

„Je těžké vymýšlet stále nové a nové způsoby, jak téma uchopit a výuku oživit.“ (Nikol)

„Bylo vidět, že když spojím výuku s věcmi, které žáky zajímají, získám jejich pozornost.“ (Matěj)

„Učitel žáky dokázal do hodiny perfektně vtáhnout.“ (Antonín)

Proč je profesní rozvoj učitelů nezbytný?

- Zaručuje vysokou a trvalou kvalitu výuky.
  - Legitimizuje inovace ve vzdělávání.
  - Vybavuje učitele užitečnými a využitelnými materiály do výuky.
  - Přináší informace o vývoji v oboru a ve výzkumu vzdělávání.
  - Umožňuje sdílenou reflexi výukových situací.
-

Absolvovat PdF prostě nestačí!

Lékaři mají
atestace, kolečka...

Piloti létají v
tandemu...

Právníci dělají
koncipienty...

Učitel by měl být
hotový hned.

Profesní rozvoj je pohyb...

- (1) od lpění na připraveném plánu k flexibilitě a improvizaci;
- (2) od zaměření na obsah k zaměření na žáka a jeho potřeby;
- (3) od reakcí na pedagogické situace k jejich anticipaci;
- (4) od krátkodobého ke středně- a dlouhodobému plánování;
- (5) od vědomé koncentrace na profesní výkon v každé situaci k „intuitivnímu“ uchopení pedagogické situace.

Zdroj: Berliner (1995, s. 47–48)

Formy profesního rozvoje

Ve škole		Mimo školy	
Formální	Neformální	Formální	Neformální
Workshop	Samostudium	Konference	Samostudium
Mentoring	Zkoušení nových věcí ve výuce	Workshop/školení	Sociální síť
Tandemová výuka	Sdílení zkušeností (na chodbě, v jídelně, ve sborovně...)	Sítě učitelů (předmětové, národní, lokální)	
Pozorování výuky	Týmové děláni příprav na výuku	Okresní/krajská centra profesního rozvoje	
Tvorba a úprava ŠVP	Pozorování výuky		
Porady předmětových komisí			

Slepé uličky

- Profesní rozvoj učitelů založený na požadavku účasti učitelů na vzdělávacích akcích konaných mimo školu.
  - Profesní rozvoj učitelů, který vzdělavatelé učitelů dělají „na půl plynu“.
  - Profesní rozvoj učitelů neukotvený ve funkčním legislativním rámci.
-

Funkční cesty

- Profesionální rozvoj učitelů odehrávající se přímo ve škole.
- Akční výzkum jako slibný prvek rozvoje školní výuky i oborových didaktik.
- Reflexe reálných potřeb různých skupin učitelů jako klíčový předpoklad jakékoli vzdělávací příležitosti.
- Příklady dobré praxe vs. příklady reálné praxe.

Jaký bych chtěl být učitel?

- Kdo/co může na cestě k vašemu ideálu pomoci?
- Jak je možné akcelarovat cestu k dosažení vašeho ideálu?

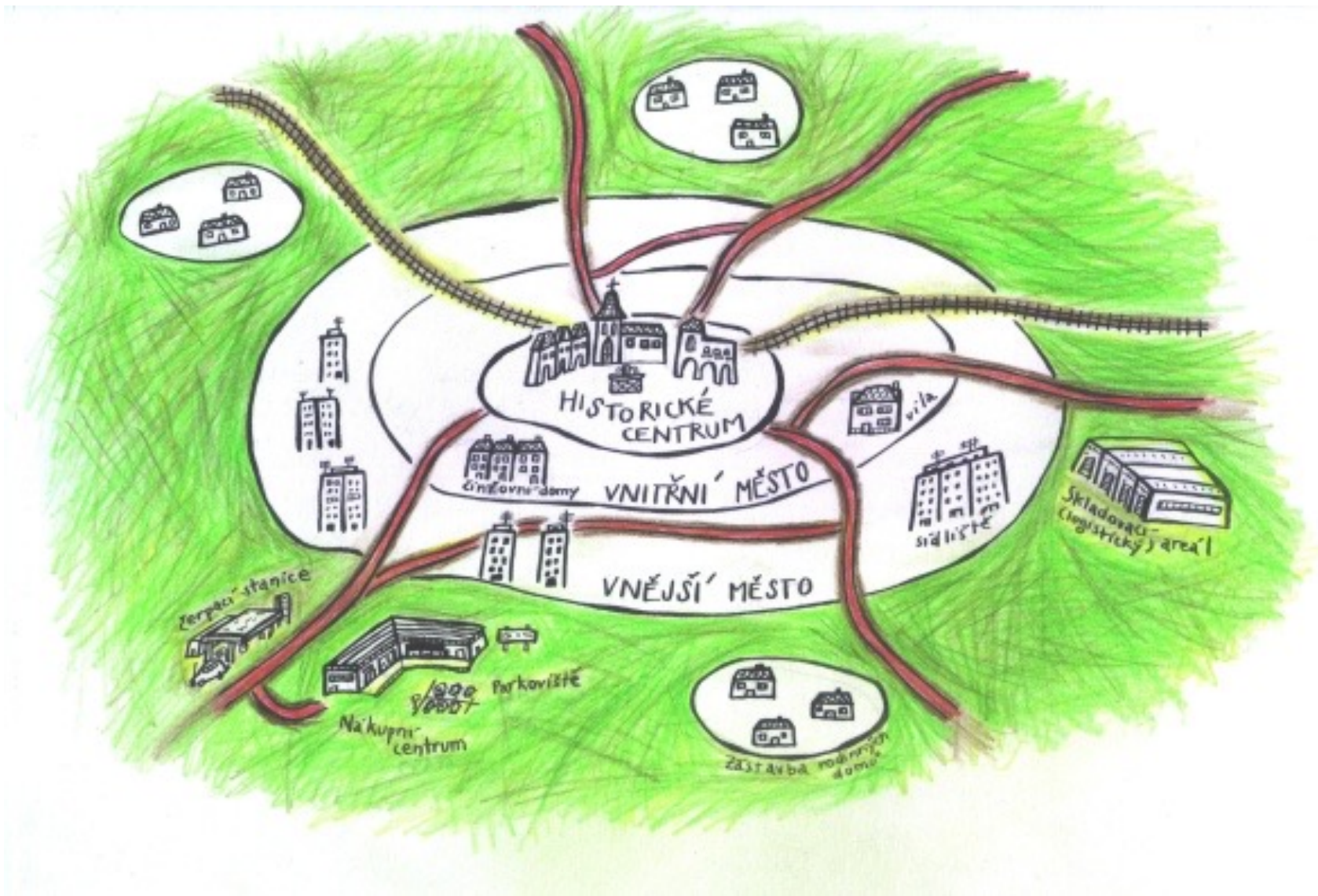
Pozor, je třeba rozlišovat mezi osobním rozvojem a profesním rozvojem.

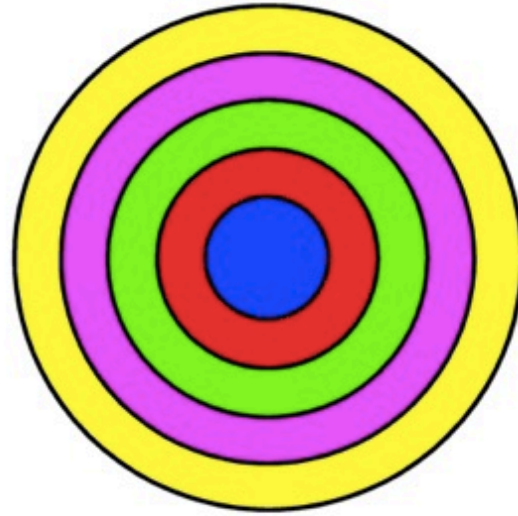
Profesní společenství

Jaké jsou vaše
potřeby?

Kdo vás může
inspirovat?

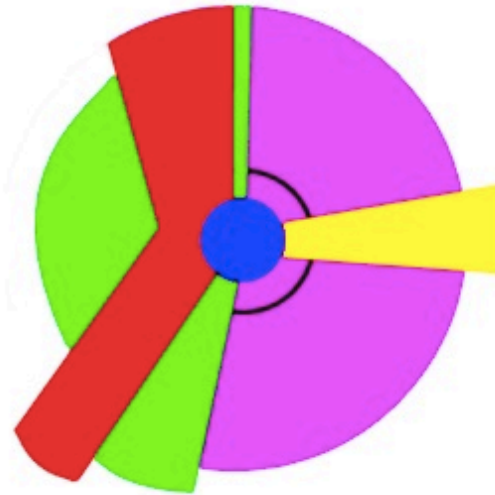
Vyučuje někdo jinak
a lépe?

The Burgess Model

- CBD
- **Factories / Industry** (transitional)
- **Low Class Residential** (old inner city area)
- **Medium Class Residential** (inter-war period)
- **High Class Residential** (modern suburbs)

The Hoyt Model

- CBD
- **Factories / Industry** (transitional)
- **Low Class Residential** (old inner city area)
- **Medium Class Residential** (inter-war period)
- **High Class Residential** (modern suburbs)

Tomuto určitě dejte šanci.

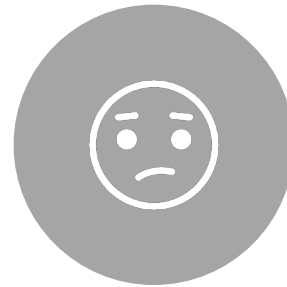
 učímeonline.cz

Výzkum v didaktice geografie...

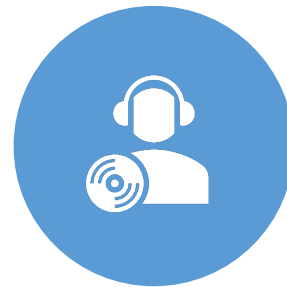
Vyžaduje hlubší porozumění pro to, „co doopravdy jest“ v souvislostech toho, „jak by to mohlo či mělo být“ = teorie vs. praxe.

V karierním systému bohužel chybí orientace na seriózní výzkum ve školní třídě.

Prosím, otevírejte výzkumníkům dveře, jsou s vámi na jedné lodi.

Zkoumejte, prosím. Přemýšlejte o doktorském studiu...

Česká geografická
společnost

<http://geography.cz/>

<https://egea.eu/>

egea European Geography Association - for Students and Young Geographers

Home About Us Structure Activities Library Webshop Donate Contact Login

EXPLORE OUR NETWORK
[SEE THE LIST OF ENTITIES](#)

Experience Geography

We welcome you to participate in unique geography-themed activities throughout the year. Our events, such as congresses, exchanges, seminars, training events, expeditions, and excursions offer complementary and alternative learning opportunities to formal education. Combine scientific and recreational content, and discover your potential!

[About EGEA](#)
[View activities](#)

Explore Europe

Turn Europe and yourself inside out. EGEA offers exciting opportunities for personal development to young geographers through facilitating the exploration of European countries, exposure to different cultures, and the opportunity of a lifetime to meet new friends and establish a European network of young scientists.

[Discover our network](#)
[Join EGEA today](#)

Teo

02 Učitel

Úroveň kvality – velmi dobrá
Výsledky práce – velmi dobré
Rozsah působení – aktivní samostatná práce s žáky

1. Cesta ke specializovaným činnostem pedagogických pracovníků

- koordinátor v oblasti informačních a komunikačních technologií
- koordinátor školního vzdělávacího programu
- metodik prevence sociálně patologických jevů
- specialista v oblasti environmentální výchovy
- speciální pedagog v oblasti školské logopedie
- specialista v oblasti prostorové orientace zrakově postižených
- kariérový poradce
- výchovný poradce

2. Cesta k funkčním pozicím pro management

01 Začínající učitel

Úroveň kvality – počáteční připravenost
Výsledky práce – plní svůj rozvojový plán pro adaptační období
Rozsah působení – práce ve třídě s podporou

Pregraduální příprava

- Pedagogické fakulty
- Vysoké školy vzdělávající učitele
- Ostatní vysoké školy
- Vyšší odborné školy
- Střední školy

Státní závěrečná zkouška, absolutorium a maturitní zkouška

Atestační řízení

Vedoucí metodického kabinetu ve škole nebo člen metodických kabinetů na krajské a národní úrovni

03 Učitel specialista

Úroveň kvality – vysoká
Výsledky práce – vynikající
Rozsah působení – expertní práce s žáky, metodická podpora kolegů a podpora zlepšování výsledků učení

Cesta ke specializovaným činnostem na 3. kariérním stupni

- koordinátor vlastního hodnocení školy
- mentor

Na co se můžeme těšit?

Platové tabulky 2021 - učitelé a pedagogové - platová tabulka číslo 4

Platový stupeň	Praxe	Platová třída										
		4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	do 2 let	15 230	16 520	17 870	19 360	24 540	30 670	30 930	31 490	32 170	32 940	34 170
2	do 6 let	15 790	17 110	18 610	20 150	25 250	30 940	31 220	32 040	32 840	33 940	35 770
3	do 12 let	16 780	18 250	19 800	21 560	25 910	31 300	31 690	32 450	34 160	35 360	37 690
4	do 19 let	17 940	19 480	21 170	22 920	27 100	31 950	32 670	33 660	35 580	37 960	40 820
5	do 27 let	19 080	20 750	22 540	24 520	28 300	32 940	33 700	35 070	37 800	40 880	44 850
6	do 32 let	20 710	22 520	24 400	26 510	30 310	34 630	35 570	37 020	40 960	44 250	48 480
7	nad 32 let	21 290	23 110	25 080	27 260	31 170	35 420	36 330	38 020	41 940	45 350	49 630

+ cca 2000 Kč za třídnictví a řekněme 1000 Kč osobní ohodnocení = **30 000 Kč čistého** (velmi zaokrouhleno)

Děkuji vám za pozornost.

PS. Pro inspiraci mrkněte na:
<https://www.geography.org.uk/>